

40. lecie stołeczności Ursusa

W tym roku przypada 40. rocznica przyłączenia Ursusa do Warszawy. 1 sierpnia 1977 roku rozporządzeniem ministra administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska Marii Milczarek („Dziennik Ustaw” nr 24/1977 poz. 103) miasto z niedźwiedziem w herbie znalazło się w granicach administracyjnych stolicy. Jako miasto Ursus istniał tylko 25 lat, zdegradowano go do roli osiedla w dzielnicy Ochota.

Inkorporacja Ursusa do stolicy nie była dziełem przypadku. Stała się rok po głośnym proteście robotników fabryki traktorów z 25 czerwca 1976 roku. Jeden z luminarzy ówczesnego życia politycznego, I sekretarz Komitetu Warszawskiego PZPR – Alojzy Karkoszka powiedział szczerze podczas jakiejś narady, że silna organizacja partyjna Warszawy utrzyma w ryzach warcholów z Ursusa. Okazało się to pobożnym życzeniem. W 1980 roku Ursus stał się jednym z głównych ognisk buntu przeciw komunistycznej władzy.

Proces włączania Ursusa do Warszawy był dość długi. Dopiero po półtora roku (od 1 stycznia 1979 roku) zmieniono nazwy ulic, bo większość z nich powtarzała się. Trzeba też było zmienić numerację domów, bo w stolicy ulice biegnące równoległe do Wisły, musiały mieć numerację z biegiem rzeki, a prostopadłe do rzeki numeracje od Wisły. Zmieniono kod pocztowy z 05-810 na 02-495 oraz pierwsze dwie cyfry telefonów z 52 na 62. Podmiejski autobus 210, jadący z osiedla Niedźwiadek na pętlę przy Cmentarzu Wolskim, otrzymał numer 194. Sporo wody upłynęło w Wiśle zanim jesienią 1979 roku uruchomiono drugą linię autobusową. Autobusy 191,połączyły osiedle Niedźwiadek – przez stary Ursus – z placem

Jerzy Domżałski

Narutowicza, umożliwiając wreszcie łatwiejszy dojazd do Urzędu Dzielnicy przy ul. Grójeckiej. W Ursusie była filia tego urzędu przy ulicy Rynkowej. Jesienią 1979 roku przedłużono też nocną linię autobusową 605 do Ursusa. I to wszystko.

Włączenie Ursusa do Warszawy nie spowodowało jego rozwoju, a degradację. Nie tylko był peryferiami stolicy, ale coraz wyraźniej było widać, że staje się odległymi przedmieściami samej Ochoty.

W sierpniu 1979 roku – w drugą rocznicę włączenia Ursusa do Warszawy – ówczesny naczelnik dzielnicy Ochota Zbigniew Lippe powiedział w wywiadzie udzielonym dziennikarzowi „Głosu Ursusa”: „Kiedy oglądamy Ursus poprzez osiedle Kolorowa, czy okolice dawnego placu 1000-lecia to wydaje się on bardzo nowoczesnym i wielkomiejskim. Ale Ursus to również ulica Regulska oraz dawna Sosnowa i wiele im podobnych. Jeśli więc spojrzymy na Ursus od tych zaniedbanych uliczek, dopiero wtedy widzimy jak wiele pozostało do zrobienia”.

Niestety, lata osiemdziesiąte nie sprzyjały rozwojowi osiedla. Ursus dostarczał 25 proc. dochodu do budżetu Ochoty, a do niego wracało tylko 10 proc. Dopiero początek lat dziewięćdziesiątych XX wieku zmienił radykalnie sytuację. 1 stycznia 1993 roku, decyzją rządu Hanny Suchockiej, Ursus został wyłączony z Ochoty jako 8 dzielnica-gmina warszawska. Usamodzielnienie się Ursusa zbiegło się ze 100. leciem istnienia fabryki Ursus, która przez lata odgrywała decydującą rolę w przekształceniu okolicznych wiosek: Czechowic, Gołąbek, Skoroszy i Szamot w jedno miasto.

Dla Ursusa powiał lepszy wiatr. Jego dynamiczny rozwój na przełomie tysiącleci to już inna historia.

Jerzy Domżański